

Om at regne den ud!

Når man indgående beskæftiger sig med portotakster, støder man ind imellem på breve eller andre postale objekter, hvor portoene ikke passer.

Somme tider dækker det over et indviklet posthistorisk problem og er derfor interessant, men der kan også bare helt banalt være tale om, at der taksten er regnet forkert ud.

Pakke til Island 1914

Det første eksempel - fig. 1 - er et adressebrev på en pakke på et ½ kg. indleveret på København 1 i Holbergsgade - afsenderen er også fra Holbergsgade. Afsenderen har sat 6 stk. 5 øres frimærker på til en samlet porto af 30 øre.

Taksten for pakker til Island var fra 1. januar 1908 til 1. januar 1920: 20 øre i grundtakst pr. pakke samt 5 øre pr. ½ kg. Det bliver jo kun 25 øre. Derfor har personalet på indleveringspostkontor 1 kun afstemplet de 5 frimærker, friholdt det sjette og endda ind-

rammet det, så man kunne tage mærket af og bruge det igen.

Bemærk påstemplingen „Let“ - pakken vejer kun ½ kg - eller op til ½ kg - men det er ikke derfor, der står „Let“. En „let“ pakke er pakke, som egentlig har form som et brev.

Normalt kan der tænkes to grunde til at sende et brev som en pakke. Den vejer enten for meget til at kunne sendes som brev. Eller man kan spare porto ved at sende brevet som pakke.

Vægtgrænsen for breve til Island var 250 g. Taksten for et brev 125-250 g var 30 øre, så i dette tilfælde kan vi udelukke, at besparelsen var årsagen, for der var jo 30 øre påsat. Brevet har formentlig vejet mellem 250 og 500 g.

Pakke til Island 1916

Det andet eksempel er et adressebrev på 3 pakker til Island indleveret på København 8 (i Frihavnen)

Fig. 1 - pakke til Island 1914

M. Formular Nr. 11 A. (1915 16).

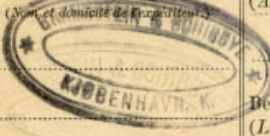
Kupon.
(Coupon.)

Kan fraklipes af Adressaten.
(Peut être détaché par le destinataire.)

Indleveringsposthusets Stempel.
(Timbre du bureau d'origine.)

Afsenderens Navn og Bopæl.
(Nom et domicile de l'expéditeur.)

R **161** Københvn. VIII (ent.)

162 Københvn. VIII K.

A **163** Københvn. VIII (on.) REV.

Hermed Pakke (Ci-joint ..... colis.) ANMELDINGSERKLÆRINGER (Nombre de déclarations en douane.)

Angiven Værdi. (Valeur assurée.)

Opkrævningsbeløb. (Montant du remboursement.)

Til (A) *Hr Carl Samundsen & Co*

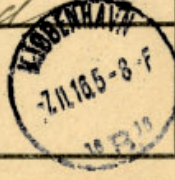
Bestemmelsessted (Lieu de destination.) *Reykjavik*

Gade og Nr. (rue et n°) *Island*

Til Frimærker.
(Application de timbre poste ou indication de la poste.)

05250

Toldvæsenets Stempel. (Timbre de la douane.)	Vægt (Poids) kg g	Toldafgifter. (Droits de douane.)	Forsendelsesvej. (Acheminement.)
	3 500		
	4 500		

Fig. 2 - 3 pakker til Island 1916

Fig. 3 - værdibrev til Berlin 1921

1.11.1916. De tre pakker vejede henholdsvis 3½, 4 og 4½ kg. Det var samme takst, der gjaldt og en hurtig udregning giver som resultat: 3,5 kg: 20 + 7 x 5 øre = 55 øre - 4 kg: 20 øre + 8 x 5 øre = 60 øre - 4,5 kg: 20 øre + 9 x 5 øre = 65 øre. 55 + 60 + 65 øre = 180 øre og ikke 170 øre, som er påskrevet. De røde tal „170“ er nemlig den porto, som man opkrævede for pakkerne i Island. I København havde man fremsendt pakkerne ufrankerede, og det var tilladt i pakkeudvekslingen med Island, ligesom det også var tilladt i pakkeudvekslingen med Norge og Sverige.

Men i Island har man altså regnet 10 øre forkert.

Læg også mærke til, at adressebrevet er stemplet København B d. 7.11.1916. Det skyldtes, at skibet til Island fra København først er afgået d. 7. Det fremgår af Officielle Meddelelser nr. 67 - 10. november 1916:

„Postforbindelsen med Island - Det meddeles herved, at S/S „Island“, der udfører Islandsfartens 24. Rejse, først er afgaaet Tirsdag d. 7. ds.“

Værdibrev til Berlin

Det sidste eksempel er et værdibrev indleveret 8.9.1921 på København 2 (Nørrevoldgade 15). Takstudregningen er som følger: alm. brevtakst 0-20 g: 40 øre + 30 øre i værdigebyr + 8 øre pr. 300 fr. eller 216 kr. = 70 øre + 19 x 8 øre = 222 øre.

Hvordan postekspedienten på Nørrevold når frem til en samlet porto på 162 øre må stå hen i det uvisse, men forkert er det ihvertfald. Fejlen bliver opdaget på brevets senere færd. Man kan se, at brevets porto bliver efterkalkuleret, og der skrives „222“ med blækstift i brevets venstre side. Der påsættes de manglende frimærker: 80 øre og disse stemples med det vist nok ret sjældne BroIIh stempel fra København Omk.

Det var fast kotyme, så vidt det overhovedet var muligt, at opfrankere forsendelser til udlandet, der var utilstrækkeligt frankeret og opkræve den manglende porto hos afsender. På den måde sikrede man det danske postvæsen størst indtægt